

N:o 33.

Ank. till Riksd. kansli den 3 april 1894, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående
förskjutande af den väguppskattningsnämnderna till-
kommande ersättning m. m. (2:a U. A.)*

Under återopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 9 nästlidne mars har Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (N:o 50) föreslagit Riksdagen medgifva, att Kongl. Maj:ts befallningshafvande i rikets samtliga län skulle ega att, intill dess de i 52 § af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 omförmälda vägkassor i de särskilda väghållningsdistrikten hunnit bildas, af om händer hafvande medel förskjuta dels till vägstyrelserna, uppå behöriga requisitioner, de belopp, som erfordrades för gäldande, enligt requisitioner bilagda, af vägstyrelserna granskade och godkända räkningar, ej mindre af den ersättning, som enligt 50 § af nämnda lag tillkomme ordförande och ledamöter i de särskilda nämnder, hvilka enligt 46 § i samma lag hade att uppskatta årliga kostnaden för underhållet af allmän väg den tid, marken vore bar, än äfven af de kostnader för skriftråde och expenser för dessa nämnder, hvilka för fullgörande af nämndernas uppdrag kunde ifrågakomma och borde af vägkassorna bestridas, allt med skyldighet för vederbörande vägstyrelse att, så snart tillräckliga tillgångar hunnit i vägkassan inflyta, godtgöra de sålunda

förskjutna medlen mot återbekommande af de till Kongl. Maj:ts befallningshafvande ingifna räkningarne, dels ock, likaledes mot ersättning af vederbörande väggkassa, kostnaden för offentliggörande i länskungörelserna af vägnämndernas uppskattningsinstrument.

Till ofvan omnämnda statsrådsprotokoll har chefen för civildepartementet till en början erinrat, hurusom enligt 50 och 53 §§ i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 ordförande och ledamöter i de särskilda nämnder, hvilka enligt samma lag skulle inom de särskilda väghållningsdistrikten uppskatta årliga kostnaden för underhållet af allmän väg den tid, marken vore bar, vore berättigade till ersättning af den för väghållningsdistriktet bildade väggkassan. Ersättningen till ordföranden, hvilken förordnades af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, utginge med samma belopp, som enligt rese-reglementet tillkomme kronofogde, hvaremot ledamöterna, af hvilka en utsåges af Kongl. Maj:ts befallningshafvande och de två öfrige af de väghållningsskyldige, åtnjöte godtgörelse i likhet med hvad om ledamot i egodelningsrätt vore eller blefve stadgadt. Instrumenten öfver de af nämnderna gjorda uppskattningar skulle enligt 51 § af lagen insändas till Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som hade att i länskungörelserna offentliggöra dem.

Från vissa länsstyrelser hade, enligt hvad departementschefen vidare anfört, till Kongl. Maj:t inkommit framställningar, åsyftande att ersättningarne till väguppskattningsnämnderna och kostnaderna för uppskattningsinstrumentens tryckning i länskungörelserna måtte få af statsmedel förskjutas, intill dess väggkassorna hunnit komma till stånd.

Sålunda hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kristianstads län, enär det syntes blifva förenadt med svårigheter att finna lämpliga personer, som vore villige att åtaga sig förenämnda uppdrag, om den stadgade ersättningen därför icke kunde erhållas förr än år 1895, då medel först komme att i väggkassorna inflyta, hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes tillåta Kongl. Maj:ts bemälda befallningshafvande att af om händer hafvande allmänna medel till de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande förordnade ordförande och ledamöter i vägnämnderna inom länet i enlighet med aflemnade räkningar förskottsvis utbetala dem tillkommande ersättningar samt för de sålunda förskjutna beloppen af vederbörande väggkassor taga godtgörelse vid uppbördens år 1895 af de till dem inflytande medel.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län hade, med åberopande, bland annat, af samma skäl, som anförts af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kristianstads län, hemställt, att, åtminstone hvad

anginge Skaraborgs län, ersättning till ordförande och ledamöter i de särskilda uppskattningsnämnderna måtte få, efter granskning af afgifvande räkningar, utanordnas af statsmedel under titel »förskott att af vederbörande väggkassa ersättas».

Vidare hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län anmält, att den för Faurås härads väghållningsdistrikt tillsatta uppskattningsnämnden hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande gjort förfrågan, huruvida icke, sedan nämndens arbeten dåmera afslutats, den nämnden tillkommande ersättning, utgörande omkring 1,350 kronor, i hvilket belopp jemväl inginge godtgörelse för sådan med nämndens arbete förenad kostnad som renskrifning, tryckning af blanketter till uppskattningsinstrument och dylikt, kunde af statsmedel nämnden förskjutas. Tillika hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med erinran att enligt kongl. cirkuläret den 30 november 1876 tryckning af länskungörelse, som afsåge landskommuns eller menighetsstyrelsens angelägenheter och dylikt, skulle bekostas af den, som föranledt införandet eller hvars angelägenhet kungörelsen afsåge, anført, att, då, i betraktande af 46 § i ofvannämnda lag, uppskattningsinstrumentens offentliggörande i länskungörelserna måste anses ega rum i vederbörande väghållningsdistrikts intresse, kostnaden därför borde betalas af väggkassan, men att, då enligt åberopade cirkulär tryckningskostnad för länskungörelser, hvilkas tryckning icke af staten gäldades, skulle af vederbörande expeditionshafvande bestridas med de afgifter, som han för kungörelserna egde uppbära, landssekreteraren hade att till vederbörande boktryckare förskjuta ifrågavarande kostnad, hvilken för Hallands län kunde beräknas till 1,050 kronor, utan att därför kunna af vägstyrelserna undfå ersättning förrän tidigast i maj månad år 1895. Kongl. Maj:ts befallningshafvande hade därför hemställt, att såväl den samtliga väguppskattningsnämnderna i länet tillkommande ersättning som ock kostnaden för införandet i länskungörelserna af uppskattningsinstrumenten måtte under de vilkor, Kongl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva, få af Kongl. Maj:ts befallningshafvande af under händer varande medel förskjutas.

Slutligen hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län anmält, att den för Luggude härads väghållningsdistrikt tillsatta uppskattningsnämnden, vid aflemmandet af instrument öfver den af nämnden verkställda uppskattning, tillika ingifvit fem räkningar å tillsammans 1,087 kronor 68 öre öfver den nämndens ledamöter tillkommande rese- och traktamentsersättning äfvensom öfver ersättning åt ett skrifbiträde, med anhållan att ersättningsbeloppet måtte varda af allmänna medel

förskottsvis utbetaladt, intill dess vägkassa hunnit bildas och vägstyrelsen satts i tillfälle att till statsverket återgälda de förskjutna medlen; och hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med anledning deraf, hemställt om bemyndigande att af om händer hafvande medel förskjuta den ersättning, som efter behörig granskning af uppgjorda räkningar kunde befinnas tillkomma ledamöterna i nyss omförmälda nämnd äfvensom de ledamöter uti öfriga uppskattningsnämnder i länet, hvilka derom gjorde framställning.

Till följd af remiss hade kammarkollegium och statskontoret öfver Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Kristianstads län och Skaraborgs län ofvanberörda framställningar afgifvit gemensamt utlåtande, deri embetsverken — som ansett att, då ordförande och ledamöter i uppskattningsnämnderna vore lagligen berättigade att för ifrågavarande uppdrag erhålla godtgörelse, de ock syntes kunna fordra att utfå densamma omedelbart efter uppdragets fullgörande, samt att, då ingen vore pliktig att på grund af innehafvande embete eller tjänst utföra uppdraget, svårighet komme att uppstå att för detsamma erhålla lämpliga personer, om med ersättningens utbetalande komme att dröja längre tid — anfört: *att*, då, på sätt i ärendet framhållits, vägkassorna icke förr än tidigast år 1895 erhöle tillgångar för bestridande af dem åliggande utgifter, samt för vägstyrelserna, hvilka hade att till nämnderna utbetala dem tillkommande ersättning, andra medel icke torde finnas för detta ändamål tillgängliga, de gjorda framställningarna om nämnda ersättningsars förskotterande af statsmedel vid första tillämpningen af väglagens föreskrifter och intill dess de för ifrågavarande utgifter afsedda medel hunne inflyta icke syntes sakna giltiga skäl; *att*, då dessa skäl syntes gälla ej mindre de utaf de väghållningsskyldige utsedda ledamöterna i vägnämnderna än äfven de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande förordnade ordförande och ledamöter i samma nämnder, embetsverken ansåge sig böra till bifall förorda de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kristianstads län och Skaraborgs län gjorda framställningarna i den af Kongl. Maj:ts sistbemälde befallningshafvande föreslagna utsträckning; *samt att*, enär samma förhållanden härutinnan sannolikt komme att göra sig gällande inom alla eller åtminstone de flesta rikets län, embetsverken ifrågasatte, huruvida icke enahanda medgifvande i detta afseende borde lemnas Kongl. Maj:ts samtliga befallningshafvande; hvarjemte embetsverken beträffande sättet för tillhandahållande af de medel, hvilka sålunda syntes böra af statsverket förskjutas, afgifvit förslag.

Jemväl i anledning af Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Hallands län framställning hade kammarkollegium och statskontoret inkommit med infordradt utlåtande och deruti, med åberopande af deras förut omnämnda utlåtande, förordat bifall till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes framställning, så vidt den afsåge förskotterande af ersättning till vägnämnderna. Beträffande Kongl. Maj:ts befallningshafvandes framställning i öfrigt hade embetsverken, som lika med Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett kostnaden för införande i länskungörelserna af väguppskattningsinstrumenten, jemlikt kongl. cirkuläret den 30 november 1876, böra bestridas af vägstyrelserna, hemställt, att, då det icke syntes vara med billighet öfverensstämmande vare sig att denna kostnad skulle af landssekreteraren enskildt förskjutas eller att boktryckaren skulle nödgas omkring ett och ett halft år vänta på betalning, jemväl denna kostnad finge af statsmedel förskjutas mot ersättning af vederbörande vägkassor.

För egen del har departementschefen yttrat, att han funne det vara icke blott med billigheten öfverensstämmande, utan äfven, i betraktande af vigten att till ordförande- och ledamotsbefattningarna i ifrågavarande uppskattningsnämnder erhöles lämpliga personer, ländande till gagn för det allmänna, att nämndernas ordförande och ledamöter bereddes tillfälle att ofördröjligen efter fullbordadt uppdrag undfå den rese- och traktamentsersättning därför, hvartill de enligt förenämnda lag vore berättigade, äfvensom ersättning för de utgifter för skrifbiträde och expenser, hvilka med uppdragets utförande varit förenade och hvilka slutligen borde af vägkassorna gäldas, likasom departementschefen ock, lika med embetsverken, ansåge det icke kunna med fog fordras, att vederbörande expeditionshafvande hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som enligt förenämnda cirkulär den 30 november 1876, mot rätt att uppbära en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande bestämd lämplig afgift, skulle bestrida kostnaden för införande i länskungörelserna af sådana kungörelser och andra meddelanden, hilkas tryckning icke af statsmedel gäldades, skulle af egna medel för en längre tid förskjuta kostnaden för tryckningen af vägnämndernas uppskattningsinstrument. Departementschefen ansåge därför, att ifrågavarande ersättningar och kostnader skäligen borde förskottsvis gäldas af statsverket.

Huru stort belopp, som härför skulle blifva erforderligt, kunde icke för närvarande med någon grad af tillförlitlighet angifvas, men af uppgifter, som departementschefen infordrat rörande de sannolika kostnaderna för väguppskattningsinstrumentens tryckning, syntes framgå,

att dessa kostnader för hela riket skulle komma att uppgå till icke så obetydligt belopp.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet sålunda blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, må medgifva, att Kongl. Maj:ts befallningshafvande i rikets samtliga län må ega att, intill dess de i 52 § af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 omförmälda vägkassor i de särskilda väghållningsdistrikten hunnit bildas, af om händer hafvande medel förskjuta dels till vägstyrelserna, uppå behöriga requisitioner, de belopp, som erfordras för gäldande, enligt requisitioner bilagda, af vägstyrelserna gran-skade och godkända räkningar, ej mindre af den ersättning, som enligt 50 § af nämnda lag tillkommer ordförande och ledamöter i de särskilda nämnder, hvilka enligt 46 § i samma lag hafva att uppskatta årliga kostnaden för underhållet af allmän väg den tid, marken är bar, än äfven af de kostnader för skrifbiträde och expenser för dessa nämnder, hvilka för fullgörande af nämndernas uppdrag kunna ifrågakomma och bära af vägkassorna bestridas, allt med skyldighet för vederbörande vägstyrelse att, så snart tillräckliga tillgångar hunnit i vägkassan inflyta, godtgöra de sålunda förskjutna medlen mot återbekommande af de till Kongl. Maj:ts befallningshafvande ingifna räkningarne, dels ock, likaledes mot ersättning af vederbörande vägkassa, kostnaden för offentliggörande i länskungörelserna af vägnämndernas uppskattningsinstrument.

Stockholm den 3 april 1894.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
